

zaaknummer 2010 T 100

datum 20 juni 2011

De Beoordelings- en Adviescommissie (verder ook: de BAC) van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

geboren op _____
wonende te _____
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. T.A. Hekster, advocaat te Utrecht,

tegen:

wijlen _____
geboren op _____ overleden op _____
in leven priester van het aartsbisdom Utrecht,
de persón over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde.

1. De procedure

Het klaagschrift dateert van 17 september 2010. Op 17 december 2010 is bij Hulp en Recht een verweerschrift ingekomen van _____, vicaris-generaal van het aartsbisdom Utrecht (verder: het aartsbisdom). Op 9 mei 2011 heeft te Utrecht een zitting van de BAC achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de BAC was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden. Klaagster is verschenen met haar hierboven genoemde juridisch adviseur. Namens aangeklaagde is verschenen _____, hoofd van het bureau van het Officialaat van het aartsbisdom (verder: _____). Klaagster en _____ hebben tijdens de zitting ieder hun standpunt toegelicht.

2. De klacht

2.1. In de zomer van _____ was klaagster oud genoeg, zes jaar, om onder begeleiding van een conductrice met de bus van _____ waar zij woonde, naar _____ te gaan om daar haar familie te bezoeken. Klaagster herinnert zich nog goed hoe zij de eerste keer het slachtoffer is geworden van het grensoverschrijdende gedrag van aangeklaagde. Aangeklaagde, die toen pastoor in _____ was, wilde foto's maken van klaagster om de "achterblijvers in _____" te laten zien hoe het klaagster verging. Zij moest mee naar de tuin van de pastorie om daar de foto's te laten maken.

Na het maken van de foto's stond er voor klaagster in de pastorie een glaasje ranja op haar te wachten. Op tafel lag een opengeslagen boek met plaatjes. Aangeklaagde zat aan het hoofd van de tafel in een stoel met stevige armleuningen. Aangeklaagde vroeg klaagster of zij de plaatjes wilde zien. Om de plaatjes te kunnen zien moest klaagster tussen de benen van aangeklaagde komen staan en wat voorover leunen. Zij stond klem tussen de armleuningen van de stoel, de benen van aangeklaagde en de tafel. Aangeklaagde begon haar billen te

betasten en ging vervolgens met zijn hand in haar onderbroek. Vervolgens ging aangeklaagde steeds meer over haar heen hangen en begon daarbij zwaar te hijgen. Klaagster dacht destijds dat aangeklaagde wel erg moe zou zijn. Aangeklaagde maakte klaagster door zijn gedragingen bijzonder bang. Zij raakte volledig in paniek en moest hard huilen. Dit was voor aangeklaagde geen aanleiding om zijn handelingen te staken.

Na het misbruik is klaagster naar haar grootmoeder gerend. Zij heeft haar verteld dat aangeklaagde 'raar deed' en 'in haar broek zat'. Haar grootmoeder heeft haar toen getroost. De tante van klaagster gaf klaagster echter te kennen dat zo niet over aangeklaagde mocht worden gesproken en gaf haar een draai om de oren. Toen klaagster het haar ouders vertelde, werd hierop ook afwijzend gereageerd. Dat kon niet waar zijn.

Het misbruik heeft nadien nog vele keren op dezelfde wijze plaatsgevonden. Klaagster werd gevraagd om foto's te laten maken, omdat ze mislukt waren, of klaagster kwam op de pastorie om verse eieren of producten uit de moestuin van haar grootmoeder te brengen. Wat klaagster daarvan tot op de dag van vandaag is bijgebleven, is dat zij steeds maar niet begreep waarom aangeklaagde bij het misbruik zulke ontzettend natte handen had. Achteraf heeft zij bedacht dat dit waarschijnlijk sperma was.

Klaagster werd door aangeklaagde ook in haar ouderlijke woning in misbruikt. De ouders van klaagster woonden in naast de tuin van het R.K. ziekenhuis. Aangeklaagde kwam veelvuldig bij het ziekenhuis om zieke parochianen te bezoeken. Vanwege de afstand tussen en , bleef aangeklaagde vaak koffiedrinken of eten bij klaagster thuis. Aangeklaagde stuurde bij die gelegenheden de moeder van klaagster weg om een boodschap voor hem te halen. Vervolgens misbruikte aangeklaagde klaagster. Dit misbruik vond steeds plaats vanuit een leunstoel op dezelfde manier als in de pastorie. Na het misbruik stak aangeklaagde altijd een sigaar op. Achteraf meent klaagster dat dit kan zijn geweest om de geur van transpiratie en sperma te verhullen.

Klaagster weet niet waarom het misbruik in is gestopt. Zij heeft het vermoeden dat haar moeder het misbruik op een gegeven moment heeft ontdekt. Van de ene op de andere dag zei haar moeder haar namelijk steeds, wanneer aangeklaagde in op bezoek kwam, dat zij dicht bij haar moest blijven.

Haar ouders zijn in verder bij het ziekenhuis vandaan gaan wonen. Aangeklaagde kwam toen niet meer op bezoek. Daarnaast nam, door het overlijden van haar grootmoeder, de frequentie van de logeerpartijen in af.

2.2. Aangeklaagde leek klaagster voor het misbruik te willen straffen. Hij heeft haar zwaar beschadigd door haar bij herhaling in het openbaar een 'slecht kind' te noemen. Toen klaagster na haar Eerste Communie (in weer in logeerde, ging zij ook daar voor het eerst ter Communie. Aangeklaagde sloeg haar toen tot drie keer toe over. Toen haar familie later bij grootmoeder thuis om uitleg vroeg, zei aangeklaagde dat klaagster een 'slecht kind' was en 'haar plaats niet kende'. Aangeklaagde durfde het echter kennelijk niet aan haar hierna opnieuw over te slaan. De eerstvolgende keer dat zij in ter Communie ging, werd zij behandeld als iedereen. Echter, na afloop merkte aangeklaagde, hoorbaar voor een ieder, op dat klaagster toch echt 'een slecht kind' was.

2.3. De gebeurtenissen hebben zowel geestelijk als lichamelijk een grote invloed gehad op de ontwikkeling en het verdere leven van klaagster. Het misbruik heeft bij klaagster geleid tot grote beschadigingen en verkrampingen. Toen klaagster volwassen was, leek seks aanvankelijk voor haar onmogelijk te zijn. Dit heeft vanzelfsprekend een grote invloed gehad

op haar relatie. Klaagster heeft vanwege een als gevolg van het misbruik opgelopen fysieke beschadiging een operatie moeten ondergaan, waarna zij tien dagen in het ziekenhuis heeft gelegen. De behandelend gynaecoloog constateerde dat er sprake moest zijn geweest van misbruik in haar jeugd. Klaagster durfde dat toen nog niet toe te geven. Hierna heeft klaagster nog tweemaal een operatie moeten ondergaan.

Klaagster voelt zich alsof zij geen jeugd heeft gehad. Zij is haar hele leven bezig geweest met 'lief zijn'. Zij deed er alles aan om maar geen 'slecht kind' te zijn. Dit heeft haar gevoel van eigenwaarde enorm negatief beïnvloed. Daar kwam bij dat toen zij bij de nonnen onderwijs volgde, haar steeds werd verteld, dat zij kuis en rein moest zijn. Dat klaagster niet werd geloofd toen zij in eerste instantie over het misbruik vertelde, heeft zij als ongelofelijk zwaar ervaren. Zij heeft haar geheim heel diep moeten wegstoppen.

Klaagster ziet het gezicht van aangeklaagde nog steeds vaak voor zich. Zij vindt dit verschrikkelijk.

2.4. Klaagster hoopt dat zij met een erkenning door de Kerk het gebeurde achter zich kan laten en door kan gaan met haar leven. Daarnaast hoopt klaagster dat zij met haar klacht een bijdrage kan leveren aan een grotere openheid binnen de Kerk. Klaagster zoekt erkenning van het seksueel misbruik en spijtbetuiging over het gebeurde.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De vicaris-generaal heeft in zijn verweerschrift gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor seksueel misbruik maar dat hij het niet onaannemelijk acht dat de klacht van klaagster op waarheid berust.

4. De beoordeling

4.1. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten, indien deze hebben plaatsgevonden, moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.2. Er zijn ruim zestig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wel is voor de BAC aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klaagster schetst hebben plaatsgevonden. De BAC is hiervan overtuigd geraakt door de wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld. Voorts is gebleken, dat er nog een klacht tegen aangeklaagde is ingediend (bekend onder zaaknummer 2010 T137). Beide klachten vertonen opvallende overeenkomsten ten aanzien van zowel de omstandigheden waaronder het misbruik plaatsvond (klaagsters kregen limonade aangeboden in de pastorie, waarna zij van achteren seksueel benaderd werden door aangeklaagde) als ten aanzien van de als geestelijke mishandeling te kwalificeren gebeurtenissen die op het misbruik volgden (het weigeren van de Communie). Ten slotte baseert de BAC haar overtuiging dat het voornoemde misbruik heeft plaatsgevonden tevens op een getuigenverklaring die ter zitting is overgelegd, volgens welke ook die getuige door aangeklaagde seksueel is misbruikt.

4.3. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van zijn van gezag als geestelijke en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas zesjaar oud.

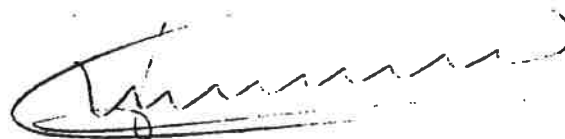
4.4. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de BAC zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klaagster is aangedaan. heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens het aartsbisdom het leed te erkennen dat klaagster is aangedaan. Mede in het licht van de verantwoordelijkheid van de Kerk en haar pastorale taak, verwacht de BAC dat de kerk haar oprechte excuses jegens klaagster aanbiedt en dat zij haar uiterste best zal doen om te onderzoeken op welke wijze zij thans klaagster kan bijstaan.

4.5. De BAC zal dan ook adviseren als na te melden.

5. Het advies

De Beoordelings- en Adviescommissie adviseert de aartsbisschop van Utrecht de klacht gegrond te verklaren, en adviseert tot maatregelen als hiervoor onder 4.4 aangegeven.

Dit advies is vastgesteld op 20 juni 2011 door mr. R.J.M. Smit, voorzitter, W.M. Veltman-Breddels en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de aartsbisschop van Utrecht en aan klaagster verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de aartsbisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagsterschriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de aartsbisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de BAC een afschrift van de beslissing van de aartsbisschop.